

Statsbudsjettet 2021 – forslag utenfor rammen

Kunsthøgskolen i Oslo legger med dette frem følgende budsjettforslag utenfor rammen for 2021:

Prioritet	Satsingsforslag	2021	2022	2023	2024
1	Stipendiatstillinger for kunstnerisk utviklingsarbeid	5 080 000	10 160 000	15 240 000	15 240 000
2	Infrastruktur for kunstnerisk utviklingsarbeid	8 000 000	12 000 000	16 000 000	

Kunsthøgskolen har gjort et betydelig arbeid over lang tid for å sikre et kvalitetsløft i høyere utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid innen fagområdet kunst. Dette ga grunnlaget for at Kunsthøgskolen fikk faglige fullmakter som vitenskapelig høgskole i 2018. I tråd med utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet (KD), arbeider Kunsthøgskolen nå systematisk med å videreutvikle høy kvalitet i utdanningen, inkludert vårt nye doktorgradsprogram i kunstnerisk utviklingsarbeid. Dette arbeidet underbygges også av en campusutviklingsplan for å sikre en infrastruktur som understøtter Kunsthøgskolens faglige ambisjoner. Dette ligger til grunn for Kunsthøgskolens budsjettforslag for 2021.

1 Stipendiatstillinger for kunstnerisk utviklingsarbeid

KD vedtok i januar 2018 å opprette en ny doktorgrad basert på utøvende og skapende kunst (ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid). Som oppfølging har Kunsthøgskolen vedtatt forskrift og studieplan for doktorgraden, overført stipendiat fra Stipendiatprogrammet og tatt opp nye stipendiat til programmet de seneste to årene.

Nasjonalt råd for kunstnerisk utviklingsarbeid har gjennomført en undersøkelse som viser at fagansatte som er ansatt basert på kunstnerisk kompetanse, som utvikler sine fag gjennom kunstnerisk utviklingsarbeid, har vesentlig dårligere rammebetingelser for å sikre fagutviklingen enn ansatte som utvikler sine fag gjennom forskning. Kunsthøgskolen er den UH-institusjonen i Norge som har høyest andel fagansatte basert på kunstnerisk kompetanse (mer enn 90%). Det betyr at våre ambisjoner om å løfte fagfeltene innen våre ansvarsområder, har vesentlig dårligere rammebetingelser enn alle andre institusjoner i sektoren.

Se tallgrunnlag i vedlegg 1.

Ifølge KDs orientering om statsbudsjettet 2019 (pkt 3.4.4.) har Kunsthøgskolen tre rekrutteringsstillinger. Andre vitenskapelige høgskoler har minst 17 stillinger. Det innebærer at Kunsthøgskolens grunnlag for å løfte grunnforskningen innen fagområdet kunst, er betydelig mindre enn andre vitenskapelige høgskoler. Kunsthøgskolen har demonstrert stor vilje til å omprioritere ressurser for å bidra til at Norge tilbys stipendiatplasser på den nye doktorgraden i hele bredden av

vårt fagmiljø og ber om at KD bidrar ved at tildeling av rekrutteringsstillinger over statsbudsjettet er på minst samme nivå som øvrige vitenskapelige høyskoler. Dette i tråd med utviklingsavtalen med KD, hvor Kunsthøgskolens andel av rekrutteringsstillingene skal stå i forhold til akkrediteringen som vitenskapelig høyskole med et eget doktorgradsprogram.

Kunsthøgskolen ber derfor om å få finansiert ytterligere tolv stipendiatstillinger over statsbudsjettet gjennom en opptrappingsplan over tre år. Kunsthøgskolen vil i tillegg egenfinansiere stipendiatstillinger som sikrer tilstrekkelig antall stipendiater og imøtekommer kravet om årlig uteksaminering.

Vedlegg 1: Utfyllende forklaring med skjema og tall

2. Infrastruktur for kunstnerisk utviklingsarbeid

En av prioriteringene i statsbudsjettet for 2019 var midler *“til oppgradering av universitets- og høyskolebygg for å møte nye og endrede behov i undervisnings- og forskningsformer, samarbeid mellom fagmiljøer og mer sikker digital tilrettelegging i drift, undervisning og forskning.”* Bevilgninger i 2019 ble gitt til institusjoner som eide egne bygninger eller som leier fra Statsbygg. Kunsthøgskolens lokaler er ikke i statlig eie.

Kunsthøgskolen har hatt en enorm utvikling i både utdanning, kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning siden innflyttingen i 2003 og 2010. Kunsthøgskolen er blitt vitenskapelig høyskole og har 18 aktive stipendiater, og alle fagavdelinger har nå masternivå. Kunstnerisk utviklingsarbeid står sentralt i Kunsthøgskolens strategi og har fått mye større plass i skolens virksomhet. Sammen med en utvikling i metoder og former for kunstnerisk forskning, har det satt nye krav til lokaler og infrastruktur ved Kunsthøgskolen.

Kunsthøgskolen har utviklet langsiktige planer for campusutvikling, både med tanke på utstyr og bygningsmasse. Verksteder utvikles for å støtte mer forskningsaktivitet og åpnes for studenter på tvers av studieprogram. Scenene, som utgjør store deler av Kunsthøgskolens arealer (60%), fornyes for mer effektiv bruk. Dette gir behov for større endringer i infrastruktur og investering i nytt utstyr som kommer i tillegg til omfattende vedlikeholdsbehov knyttet til de store investeringene som ble gjort ved innflyttingen til dagens lokaler. En slik fornyelse gir også muligheter for å tilpasse virksomheten til det grønne skiftet.

På bakgrunn av dette, søker vi om bevilgning utenfor rammen for å finansiere et prosjekt knyttet til ombygning og utvikling av verksteder og scener hvis mål er at Kunsthøgskolens infrastruktur bidrar til utviklingen av kvalitet i utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid. Prosjektet omfatter:

- Modernisering og ombygging av verksteder samt HMS-tiltak som øker verkstedets kapasitet til å ta hand om flere studenter og forskere.
- Utvikling av fleksible prosjektrum for kunstnerisk utviklingsarbeid på ulike fagområder i både tradisjonelle og digitale teknikker.
- Nytt lysutstyr basert på LED-teknologi som er i tråd med dagens miljøkrav og som vil utvide bruk av scenene fra undervisningslokaler til lokaler for både undervisning og forskning.
- Ombygging av og nye scenetekniske installasjoner som muliggjør mer aktiv bruk av scenene til undervisning og forskning for alle fag.

Kunsthøgskolen bidrar med egenfinansiering som sikrer vanlig vedlikehold og utskiftninger.

Vedlegg 2: Utfyllende forklaring med skjema og tall

Vedlegg 1 – Stipendiatstillinger for kunstnerisk utviklingsarbeid

Kunsthøgskolen har gjort et betydelig arbeid over lang tid for å sikre et kvalitetsløft i høyere utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid innen fagområdet kunst. Dette ga grunnlaget for at Kunsthøgskolen fikk faglige fullmakter som vitenskapelig høyskole i 2018. I tråd med utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet (KD), arbeider Kunsthøgskolen nå systematisk med å videreutvikle høy kvalitet i utdanningen, inkludert vårt nye doktorgradsprogram i kunstnerisk utviklingsarbeid. Dette arbeidet underbygges også av en campusutviklingsplan for å sikre en infrastruktur som understøtter Kunsthøgskolens faglige ambisjoner. Dette ligger til grunn for Kunsthøgskolens budsjettforslag for 2021.

KD vedtok i januar 2018 å opprette en ny doktorgrad basert på utøvende og skapende kunst (ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid). Vedtaket ble truffet på bakgrunn av 15 års erfaring med Stipendiatprogrammet i kunstnerisk utviklingsarbeid som Kunsthøgskolen i Oslo sammen med Kunsthøgskolen i Bergen og Norges musikkhøgskole bidro til å få etablert i 2003. Kunsthøgskolen har i henhold til tilstandsrapporten for høyere utdanning hatt det største antallet stipendiater i dette programmet gjennom flere år.

Kunsthøgskolen ble i 2018 akkreditert som vitenskapelig høyskole og har fått rett til å opprette doktorgrad i kunstnerisk utviklingsarbeid. Som oppfølging har Kunsthøgskolen vedtatt forskrift og studieplan for doktorgraden og tatt opp nye stipendiater til programmet de seneste årene. Det er også gjennomført en prosess for overføring av stipendiater som var tatt opp til Stipendiatprogrammet til det nye doktorgradsprogrammet ved Kunsthøgskolen.

Utfordringer

Nasjonalt råd for kunstnerisk utviklingsarbeid har gjennomført en undersøkelse som sammenligner ressursfordeling mellom fagansatte som er ansatt på grunnlag av kunstnerisk kompetanse og fagansatte som er ansatt på vitenskapelig kompetanse i UH-sektoren i Norge:

	Fordeling i sektoren	
	Kunstnerisk kompetanse	Vitenskapelig kompetanse
Undervisnings- og forskningsstillinger (årsverk)	4,0 %	96,0 %
Rekrutteringsstillinger (årsverk finansiert over statsbudsjett)	1,0 %	99,0 %
Eksterne forskningsmidler gjennom PKU og NFR (kroner)	0,3 %	99,7 %

Oversikten viser at fagansatte som er ansatt basert på kunstnerisk kompetanse, og som dermed utvikler sine fag gjennom kunstnerisk utviklingsarbeid, har vesentlig dårligere rammebetingelser for å sikre fagutviklingen enn ansatte som utvikler sine fag gjennom forskning. Ansatte basert på kunstnerisk utviklingsarbeid har en andel på ca. 4% av årsverkene, men bare en andel på 1% av stipendiatstillingene. Dette er en åpenbar urimelig skjevfordeling.

Kunsthøgskolen har det bredeste fagmiljøet innen utøvende og skapende kunst i Norge, med en lang rekke høyt spesialiserte fagfelt innen fagområdet kunst. Kunsthøgskolen har høye ambisjoner om å løfte tredje syklus innen utøvende og skapende kunst basert på kunstnerisk utviklingsarbeid. Kunsthøgskolen er den UH-institusjonen i Norge som har høyest andel fagansatte basert på kunstnerisk kompetanse (mer enn 90%). Dette betyr at våre ambisjoner om å løfte fagfeltene innen våre ansvarsområder har vesentlig dårligere rammebetingelser enn alle andre institusjoner i sektoren.

Kunsthøgskolen har demonstrert betydelig vilje til å omprioritere våre ressurser for å bidra til at Norge kan tilby stipendiatplasser på den nye doktorgraden innen hele vårt brede fagmiljø. Vi har demonstrert evne til kvalitetsutvikling som synliggjøres ved en høy kandidatproduksjon i det nye programmet, med seks kandidater i 2019. Som vitenskapelig høyskole, forventer vi KDs bidrag i dette arbeidet ved at vi tilføres tildeling av rekrutteringsstillinger over statsbudsjettet på minst samme nivå som øvrige vitenskapelige høyskoler. Vi viser i den forbindelse til utviklingsavtalen med KD om at Kunsthøgskolen skal vinne en andel av rekrutteringsstillingene som står i forhold til akkrediteringen som vitenskapelig høyskole med et eget doktorgradsprogram innen kunstnerisk utviklingsarbeid.

Søknad

Kunsthøgskolen søker derfor om å få finansiert ytterligere tolv stipendiatstillinger over statsbudsjettet gjennom en opptrappingsplan over de kommende tre år etter følgende opptrappingsplan:

Stipendiatstill.	2020	2021	2022	2023
1	1 270 000	1 270 000	1 270 000	1 270 000
2	1 270 000	1 270 000	1 270 000	1 270 000
3	1 270 000	1 270 000	1 270 000	1 270 000
4	1 270 000	1 270 000	1 270 000	1 270 000
5		1 270 000	1 270 000	1 270 000
6		1 270 000	1 270 000	1 270 000
7		1 270 000	1 270 000	1 270 000
8		1 270 000	1 270 000	1 270 000
9			1 270 000	1 270 000
10			1 270 000	1 270 000
11			1 270 000	1 270 000
12			1 270 000	1 270 000
	5 080 000	10 160 000	15 240 000	15 240 000

Kunsthøgskolen vil i tillegg egenfinansiere stipendiatstillinger slik at vi har tilstrekkelig antall stipendiater til å opprettholde et robust nivå innen hele fagområdet, og til å sikre tilstrekkelig årlig uteksaminering. I tråd med Kunsthøgskolens strategiske plan, vil vi også sikre samspill mellom stipendiatene og undervisningen ved å etablere fireårige stipendiatstillinger.

Vedlegg 2 – Infrastruktur for kunstnerisk utviklingsarbeid

Kunsthøgskolen har gjort et betydelig løft over lang tid for å sikre utviklingen av høyere utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid innen fagområdet kunst. På grunnlag av dette langsiktige arbeidet, fikk Kunsthøgskolen faglige fullmakter som vitenskapelig høyskole i 2018. I tråd med vår utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet (KD), arbeider vi nå systematisk videre med å utvikle høy kvalitet innen høyere kunstutdanning og med vårt nye doktorgradsprogram i kunstnerisk utviklingsarbeid. Dette arbeidet underbygges også av et campusutviklingsplan som skal sikre utviklingen av infrastruktur som understøtter Kunsthøgskolens faglige ambisjoner. Våre budsjettforslag for 2021 bygger på dette.

Kunsthøgskolens verksteder og scener er sentrale til studier og forskning for nesten alle fagområder. De opptar over 20 000 kvadratmeter, over 60% av skolens areal. Verkstedene og scenene står derfor sentralt i våre planer for campusutvikling.

Kunsthøgskolen har hatt en enorm utvikling i både utdanning, kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning siden innflyttingen i 2003 og 2010. Kunsthøgskolen er blitt vitenskapelig høyskole og har 18 aktive stipendiater, og alle fagavdelinger har nå masternivå. Kunstnerisk utviklingsarbeid står sentralt i Kunsthøgskolens strategi og har fått mye større plass i skolens virksomhet. Sammen med en utvikling i metoder og former for kunstnerisk forskning, har det satt nye krav til lokaler og infrastruktur ved Kunsthøgskolen.

Med bakgrunn i dette, har Kunsthøgskolen justert sine langsiktige planer for campusutvikling, både med hensikt til utstyr og bygningsmassen. Verkstedene utvikles til å støtte mer forskningsaktivitet og åpnes for studenter på tvers av studieprogram. Scenene, som utgjør store deler av Kunsthøgskolens arealer, fornyes for mer effektiv bruk. Dette gir behov for større endringer i infrastruktur og investering i nytt utstyr som kommer i tillegg til omfattende vedlikeholdsbehov knyttet til de store investeringene som ble gjort ved innflyttingen i dagens lokaler.

Planer for campusutvikling og annen utvikling av skolens verksteder og scener skal også ta hensyn til det grønne skiftet. Dette gjelder både i forhold til energi, hvor lysutstyr på scenene går gjennom et generasjonsskifte, men også i forhold til andre miljøer, hvor nye krav til bruk av kjemikalier og plastmaterialer må etterleves.

Med tanke på det store arealet som brukes til scener og verksteder og den store økningen i aktivitet, må vi bygge om våre areal for å åpne for mer effektiv og fleksibel bruk. Dette betyr større fleksibilitet i arkitektur, bedre belysning og ventilasjon, forbedret akustikk og mindre støy, og en bedre digital infrastruktur.

Kunsthøgskolens planer omfatter prosjekter på flere områder:

Modernisering og ombygging av verksteder samt HMS tiltak for å øke verkstedets kapasitet til å ta hand om flere studenter og forskere. Ombyggingene inkluderer tiltak som:

- Forbedrer arbeidsmiljøet slik at flere kan jobbe samtidig.
- Gir bedre og mer effektive arbeidsplasser med ventilasjonssystem tilpasset framtidens miljøkrav.
- Forenkler transport internt i skolen. Dette inkluderer nye arkitektoniske løsninger for å unngå gangtrafikk gjennom arbeidsområder.

Utvikling av fleksible prosjektrum for forskning på ulike fagområder, prosjektrum som er forberedt til kunstnerisk utviklingsarbeid i både tradisjonelle og digitale teknikker. Bruk av prosjektrum gir en mye bedre utnyttelse av arealet og avlaster overfylte studentarbeidsplasser og kontorer.

Nytt lysutstyr basert på LED-teknologi som er i tråd med dagens miljøkrav og som vil utvide bruk av scenene fra undervisningslokaler til lokaler for både undervisning og forskning.

Ombygging av og nye scenetekniske installasjoner som muliggjør mer aktiv bruk av scenene til undervisning og forskning for alle fag. Kunsthøgskolens mange scener mangler tekniske installasjoner som muliggjør mer fleksibel og aktiv bruk. Moderne sceneteknikk er påkrevet for å kunne

øke effektiviteten i det tekniske arbeidet og bedre bruke scenene til moderne undervisning og flere og mer komplekse forskningsprosjekter.

En ny digital infrastruktur som gir støtte til dagens digitale undervisnings- og forskningsteknikker samt forbedrer kommunikasjon og effektivitet.

Nye digitale verkstedsmaskiner. Kunsthøgskolens verksteder for CNC, 3D print og andre digitale teknikker ble etablerte for snart ti år siden og er basert på industrielle teknikker fra den tiden. Den digitale utviklingen i løpet av de siste årene har vært enorm, og det finnes i dag utstyr som er mye bedre tilpasset undervisning og forskning, utstyr som tar mindre plass og som kan opereres av studenter.

Det er utarbeidet en treårig investeringsplan:

År 1:

- Renoveringen av lysanlegget Del 1
- Oppgraderingene relatert HMS, inkludert tiltak for bedre ventilasjon og mer effektiv arealbruk
- Planlegging av større prosjekt i år 2 og 3.

År 2:

- Renoveringen av lysanlegget Del 2
- Ombygginger av verksteder
- Konstruksjon av prosjektrum Del 1
- Installasjon av digital infrastruktur

År 3:

- Oppgraderinger av scenene med nye scenetekniske installasjoner
- Konstruksjon av prosjektrum Del 2
- Oppgradering og utbytting av digitale maskiner

Utviklingen finansieres delvis gjennom bruk av Kunsthøgskolens avsetninger til investeringer og delvis gjennom engangstilskudd utenfor rammen.